

Dječje glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću Cipelići Pula

Vlahović, Nensi

Undergraduate thesis / Završni rad

2020

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:701691>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2025-02-21**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

NENSI VLAHOVIĆ

DJEČJE GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU “CIPELIĆI” PULA

Završni rad

Pula, ožujak 2020.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet za odgojne i obrazovne znanosti

NENSI VLAHOVIĆ

DJEČJE GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU “CIPELIĆI” PULA

Završni rad

JMBAG: 0303066891, redovni student

Studijski smjer: Preddiplomski stručni studij predškolskog odgoja

Predmet: Metodika glazbene kulture

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Pedagogija

Znanstvena grana: Posebne pedagogije

Mentor: izv. prof. dr. sc. Ivana Paula Gortan-Carlin

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisana Nensi Vlahović, kandidat za prvostupnika predškolskog odgoja ovime izjavljujem da je ovaj Završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio Završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno da je prepisan iz kojega necitiranog rada, te da ikoji dio rada krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad pri bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli, 26.02., 2020. godine

IZJAVA o korištenju autorskog djela

Ja, Nensi Vlahović dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Dječje glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću *Cipelići* Pula“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu s Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli, 26.02.2020.

Potpis

SADRŽAJ:

1. UVOD	3
2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU	5
2.1. OBRADA PJESME	6
2.2. SLUŠANJE GLAZBE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI	8
2.3. DJEČJA KREATIVNOST I STVARALAŠTVO	9
2.4. NAČINI RADA U GLAZBENOJ AKTIVNOSTI	10
2.4.1. OBRADA UZ POKRET	10
2.4.2. OBRADA UZ APLIKACIJU/GRAFIČKI PRIKAZ	10
2.4.3. OBRADA UZ UDARALJKE	11
3. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU „CIPELIĆI“	12
3.1. JESEN U JASLIČKOJ SKUPINI	12
3.1.1. „Boc, boc iglicama“	12
3.1.2. „Kruška, jabuka, šljiva“	13
3.1.3. „Kiša pada“	14
3.2. JESEN U MJEŠOVITOJ SKUPINI	14
3.2.1. „Kruška, jabuka, šljiva“	14
3.2.2. „Padaj, padaj kišice“	15
3.2.3. „Jesen“	16
3.3. ZIMA U JASLIČKOJ SKUPINI	16
3.3.1. „Zvončići“	16
3.3.2. „Iš, iš, iš“	17
3.4. ZIMA U MJEŠOVITOJ SKUPINI	18
3.4.1. „Novogodišnja pjesma“	18
3.4.2. „Zvončići“	19
3.5. PROLJEĆE U JASLIČKOJ SKUPINI	19
3.5.1. Nosač zvuka „Na poljanama zelenim“	19
3.5.2. „Visibaba“	19
3.5.3. „Nije lako bubamarcu“	20

3.6. PROLJEĆE U MJEŠOVITOJ SKUPINI	22
3.6.1. „Proljeće“	22
3.6.2. „Visibaba“	22
3.6.3. „Proljetno kolo“	22
3.7. LJETO U JASLIČKOJ SKUPINI	23
3.7.1. „Pliva patka“	23
3.7.2. „Hoki poki“	24
3.7.3. „Kad si sretan“	25
3.8. LJETO U MJEŠOVITOJ SKUPINI.....	26
3.8.1. „Silence“	26
3.8.2. „Maestral“	27
4. AKTIVNOST SLUŠANJA GLAZBE	28
5. ZAKLJUČAK	40
6. LITERATURA	42
7. SAŽETAK.....	43
8. SUMMARY	44

1. UVOD

Odabiru ove teme prethodio je utjecaj prethodnog poznavanja glazbe (završena Osnovna glazbena škola Ivana Matetića Ronjgova, Pula), što je izazvalo interes za proučavanje dječjih glazbenih aktivnosti u ranom i predškolskom odgoju i obrazovanju. Poticanje na glazbene aktivnosti jako je bitno već od najranije dobi djeteta. Poznato je kako glazba u život unosi radost i veselje, a glazbene aktivnosti od velike su pomoći za bolji psihički i fizički razvoj djeteta. Proučavanje rada s djecom u glazbenim aktivnostima u dječjem vrtiću „Cipelići“ pokazalo je kako jaslička djeca odlično reagiraju na glazbu te se uz pomoć glazbe lakše prilagođavaju novoj sredini.

Proučavale su se glazbene aktivnosti u dvije skupine, jasličkoj i mješovitoj. Predškolska skupina otvorena je naknadno, tijekom 2018./2019. godine, stoga nije obuhvaćena u ovom radu.

Rad je podijeljen u tri poglavlja. To su: „Glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću“, „Glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću kroz godišnja doba“, „Aktivnost slušanja glazbe“.

U prvom poglavlju, „Glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću“, govori se općenito o glazbenim aktivnostima koje su zastupljene u dječjim vrtićima, koje se glazbene aktivnosti najčešće provode u dječjim vrtićima te koji su načini rada.

Drugo poglavlje, „Glazbene aktivnosti u dječjem vrtiću „Cipelići“, opisuje glazbene aktivnosti koje su se odvijale u dječjem vrtiću tijekom godišnjih doba, od rujna 2018. godine do kolovoza 2019. godine. Dakle, koje su se sve aktivnosti popraćene slušanjem glazbe, pjevanjem ili sviranjem odradile u dječjem vrtiću „Cipelići“. Opisuju se glazbene aktivnosti koje su se provodile u obje skupine. Za potrebe ovog rada koristila se arhiva Dječjeg vrtića „Cipelići“.

Zadnje poglavlje, „Aktivnost slušanja glazbe“ opisuje odrađenu aktivnost slušanja glazbe s djecom mješovite skupine.

2. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU

Glazba nas opušta i razveseljava, ponekad i rastužuje. Pomoću nje naši osjećaji mogu izaći na vidjelo. Djeca jako dobro reagiraju na glazbu te je rado slušaju. Vole pjevati poznate melodije. Ma koliko god puta čuli istu pjesmu, svaki put se iznova vesele, naročito djeca mlađih skupina. Općepoznato je kako pažljivo odabrana glazba pruža blagu glazbenu stimulaciju još nerođenoj bebi, kako glazba može poslužiti za smirivanje uplakanog dojenčeta te poticati na igru i istraživanje okoline. „Glavni je cilj metodičkog postupka u glazbenoj aktivnosti produžiti pažnju djece na što dulje, da bi što dulje bila okružena glazbom. Dakle, cilj zapravo nije naučiti pjesmu, nego produžiti njezino pjevanje da djeca budu dulje okružena glazbom i da uživaju, a usput će se ostvariti i zadaci. Razvoj glazbenog sluha, senzibiliteta (osjetljivosti, osjećaja) za ritam, metar, melodiju itd.“ (Gospodnetić H. 2015., str. 58). „Zadaci muzičkog odgoja moraju proizlaziti iz fizičke, intelektualne i emocionalne zrelosti djeteta, iz njegovih iskustava i znanja koja je steklo u drugim odgojnim područjima (prirodi, društvu, materinjem jeziku i u drugim područjima umjetnosti).“ (Manasteriotti V., 1978., str. 23). U glazbenim aktivnostima ne postoji određeno vrijeme koliko glazbena aktivnost može trajati. Glazbena aktivnost traje sve dok traje i zainteresiranost djece. U dječjem vrtiću glazba se može uključivati kroz cijeli dan. Pjevanjem, kretanjem, plesanjem, tihim slušanjem na popodnevnom odmoru, igranjem. Glazba služi da se kod djeteta pobudi i razvije osjećaj i smisao za lijepo u glazbi, služi za savladavanje ritma te pomaže u prihvatanju i doživljavanju estetskih osobina.

Najčešći sadržaji koji se pojavljuju u glazbenim aktivnostima u dječjem vrtiću su: igre s pjevanjem, obrada pjesme, obrada brojalice, aktivno slušanje glazbe, poticanje dječjeg stvaralaštva te sviranje na udaraljka.

Igre s pjevanjem su igre koje već imaju svoja pravila stoga uvod u takvu aktivnost nije potreban. Takve igre djeca najčešće igraju na otvorenome, npr. glazbena igra „Laste nam prolaze“.

Obrada pjesme i brojalice ima svoj početak, odnosno uvod, kojim predstavljamo pjesmu ili brojalicu. Pjesmu i brojalicu učimo ponavljanjem, frazu po frazu. Pjesmu prvo čitamo i učimo tekst, nepoznate riječi se pojašnjavaju te se nakon naučenog teksta uvodi melodija. Pjesma uz melodiju se također ponavlja frazu po frazu dok se ne usvoji. Nakon usvojene melodije, može se dodati ritam pomoću pokreta te udaraljke. Naučena pjesma može se zatim izvoditi uz razne igre, zadatke te tokom aktivnosti na otvorenome.

Aktivno slušanje skladbe podrazumijeva slušanje i razmišljanje o tome što se sluša, a to postizemo tako što prije puštanja skladbe djeci dajemo „zadatak“ na što treba obratiti pažnju. Slušanje skladbe ponavlja se nekoliko puta, u svakom slušanju pažnja se obraća na nešto drugo, npr. na dinamiku, tempo, instrument...

Poticanje dječjeg stvaralaštva odnosi se na poticanje originalnosti i kreativnosti. Svako dijete je kreativno, ali kreativnost iskazuje na različite načine. Glazbeno stvaralaštvo usko je povezano s emocijama, maštom, pamćenjem, motorikom, razvojem ritma i sluha.

Udaraljke se mogu svirati i ako ne prate brojalicu ili pjesmu. Udaraljke su jako zanimljive djeci te ih još više motiviraju na kretanje, pjevanje, vesele ih, a i produžuju aktivnost.

2.1. OBRADA PJESME

Pjesma je sinteza svih glazbenih elemenata. U glazbene elemente spada melodija, ritam, harmonija, metar, tekst, glazbeni oblik, karakter, tempo, dinamika te povezanost elemenata glazbenog djela. „Pjevanje pjesama utječe naročito na razvoj muzičkih sposobnosti djece: sluha, ritma, pamćenja, kulture glasa i vještine pjevanja.“ (Manasteriotti V., 1978., str. 116). Pjesme koje se biraju za rad s djecom moraju imati umjetničku i odgojnu vrijednost. „Samo takva pjesma može djelovati na dječje emocije, odgajati umjetnički ukus i formirati pozitivne osobine karaktera“ (Manasteriotti V. 1978., str. 116).

Prije samog predstavljanja pjesme djeci, odgojitelj treba izvršiti dobru vlastitu pripremu. Treba biti pažljiv s predstavljanjem pjesme djeci jer ako se pjesma djeci ne sviđa, ona neće poželjeti nastaviti s učenjem te pjesme. Djeca predškolske dobi pjesme uče pjevati po sluhu metodom imitacije, odnosno ponavljanjem fraza za odgojiteljem. Iz teksta se može sastaviti priča koja će ponavljanje iste fraze učiniti mnogo zanimljivijim. Djeca jako dobro reagiraju na lutke, stoga će poticaj i motivaciju dati zanimljive lutke ili kazalište sjena koje će pjevati pjesmu djeci, a zatim ih pozvati kako bi im se pridružila u pjevanju. „Takvi oblici rada u kojima je ujedinjeno više umjetničkih vrsta djeluju na djecu snažno, ostaju im dublje u sjećanju i potiču ih na aktivnu suradnju pri ponavljanju i izrađivanju pjesme“ (Manasteriotti V., 1978., str. 118).

Prije izvođenja pjesme potrebno je dati intonaciju na melodijskom instrumentu. „Djeca predškolske dobi teško hvataju intonaciju s instrumenta (naročito melodijskih udaraljki), jer im sluh nije razvijen. U mlađoj dobnoj skupini na danoj intonaciji počne pjevati odgojitelj, a djeca se postepeno uključuju u pjevanje. U ostalim skupinama odgojitelj otpjeva na danoj intonaciji početni ton, a zatim daje djeci znak za početak pjevanja.“ (Manasteriotti V., 1978., str. 119).

Kako učestalo ponavljanje i uvježbavanje pjesme ne bi postalo monotono, potrebno je da rad bude jednako zanimljiv i privlačan, kao i prvi susret s novom pjesmom. Cilj ponavljanja pjesme je usvajanje melodije i teksta svih stihova pjesme. Uz razne zanimljive poticaje djeca će rado ponavljati dijelove koji se pjevaju nesigurno ili netočno npr. „Lutka nikako ne može zapamtiti ovaj dio pjesme. Otpjevajmo još jedanput da lutka nauči pjevati.“ (Manasteriotti V., 1978., str. 120).

Za vrijeme pjevanja prostorija bi trebala biti prozračena, a temperatura umjerena. Za učenje pjesme trebalo bi odabrati optimalno vrijeme zbog toga što djeca ne reagiraju dobro na pjevanje ako su fizički umorna ili previše sita. Djecu je potrebno smjestiti u polukrug kako bi svi vidjeli odgojitelja. Potrebno je poticati djecu na uspravno sjedenje tokom obrade pjesme.

2.2. SLUŠANJE GLAZBE U PREDŠKOLSKOJ USTANOVI

„Slušanjem muzike u najvećoj mjeri utječemo na razvoj emocionalnoga života djeteta, na razvoj njegove estetske kulture i muzičkih sposobnosti.“ (Manasteriotti V., 1978., str. 126).

Slušanjem glazbe dijete počinje zapažati lijepo u glazbi, može produbiti osjećaj radosti, odnosno stvoriti osjećaj estetske radosti. Glazba pobuđuje emocije djece te potiče djecu na maštanje. Slušanjem glazbe razvija se senzibilnost sluha. Za slušanje i zapažanje izražajnih sredstava glazbe najbolja je instrumentalna glazba, odnosno orkestralna glazba. Dok djeca slušaju glazbu, odgojitelji mogu naučiti ponešto novo o djetetu. Djeca su iskrena i ne skrivaju svoje osjećaje, stoga će ih tokom slušanja glazbe sigurno prikazati. Najjači pokretač slušanja glazbe je interes, stoga ako dijete nije dovoljno motivirano za slušanje glazbe, izgubit će interes i neće aktivno slušati glazbu, odnosno takvo slušanje bez interesa i pažnje naziva se pasivno slušanje. Pasivno slušanje prepoznaje se po indiferentnom izgledu djeteta, zijevanju, okretanju, nemiru i sl. „Izbor kompozicije treba provesti brižno i promišljeno.“ (Manasteriotti V., 1978., str. 128).

Kompozicija treba biti umjetnički vrijedna kako bi mogla djelovati na dijete, pobuditi mu razne osjećaje te razviti u njemu trajnu ljubav za glazbom. Kompozicije koje koristimo za slušanje trebaju biti u trajanju od dvije do tri minute. Nešto složenije i skladbe dužeg trajanja uvode se postepeno. Prednost imaju kompozicije klavirskih minijatura te ostale kompozicije iz čijeg naslova možemo uvidjeti koju je pojavu ili biće kompozitor htio glazbom dočarati. Slušati se mogu plesovi, uspavanke, narodne pjesme i vokalna glazba. „Program odgojno-obrazovnog rada u mlađoj skupini predviđa slušanje pretežno vokalne glazbe (oko 7-8), uz koju instrumentalnu kompoziciju (2-3).“ (Manasteriotti V., 1978., str. 129).

Ponovnim slušanjem skladbe djeca zapažaju osobine skladbe, raspoloženje i karakter skladbe. Djeci se mogu predložiti dvije do tri karakteristike skladbe prije slušanja tako da mogu odabrati koja im se čini najprikladnija. Svako dijete ima pravo izraziti svoje mišljenje, bilo da je točno ili pogrešno. Nakon što su svi izrekli svoje mišljenje, odabire

se najbolji odgovor i tumači se zašto je baš taj odgovor najbolji. Osobine kompozicije najlakše će se uočiti ako se izaberu dvije potpuno drugačije skladbe. U mlađoj dobnoj skupini aktivnost slušanja glazbe traje 10-15 minuta, od toga slušanje glazbe koje traje 3-5 minuta, a ostalo vrijeme koristi se za analizu skladbe. U srednjoj dobnoj skupini aktivnost slušanja glazbe traje 20-25 minuta. Slušanje kompozicije traje 5-8 minuta. Izmjenjuje se slušanje glazbe i analiza pojedinih karakteristika skladbe (tempo, dinamika i sl.). U starijoj skupini aktivnost slušanja glazbe traje i do 30 minuta, od čega se aktivno sluša skladba 8-10 minuta.

2.3. DJEČJA KREATIVNOST I STVARALAŠTVO

„Dječja kreativnost se ne treba razvijati, ona postoji. Jedino moramo paziti da je ne sputavamo, a to se lako može dogoditi kad dijete počne improvizirati, pjevati, svirati po najbučnijim dijelovima sobe, a mi ga odmah ometamo ili zaustavljamo.“ (Gospodnetić H. 2015., str. 256). Dječju kreativnost sputavamo i u pokretu i u likovnom izrazu. Likovnu kreativnost sputavamo na taj način što kad dijete ispriča što je sve nacrtalo, a odrasla osoba vidi samo šaranje te reagira negodovanjem ili ignoriranjem, dijete se zbuni. Time se potiskuje i ometa prirodni tijek razvoja.

Glavno sredstvo izražavanja u glazbenom stvaralaštvu je glas, a osim pjevanja djeca rado koriste sve oko sebe kako bi svirala razne ritmove. Djeca počinju improvizirati svoje melodije vrlo rano, već oko druge godine života dijete pamti i izmišlja kratke melodije. Osim plešući i pjevajući, dječje glazbeno stvaralaštvo je prisutno i u sviranju na svemu oko sebe. Dječje stvaralaštvo potiče se na razne načine, a neki od njih su: slušanje glazbe uz ples, kretanje uz slušani tekst ili ritmizirani govor, slušanje glazbe uz likovno izražavanje, plesanje bez glazbe, završavanje nedovršenih glazbenih fraza, pjevani govor, mijenjanje melodije, sviranje po svom tijelu, osluškivanje i ponašanje, mijenjanje ritma i sl.

2.4. NAČINI RADA U GLAZBENOJ AKTIVNOSTI

U glazbenoj se aktivnosti može obrađivati isti sadržaj izmjenjujući razne načine obrade. Samo tri načina rada, koji odgojitelj koristi u glazbenim aktivnostima, svakodnevno se koriste pa se mogu nazvati osnovnim načelima rada. To su pokret, aplikacija i udaraljke. Ova tri načina rada koriste se u aktivnostima obrade pjesme i brojalice. Kod aktivnog slušanja koristi se pokret i aplikacija.

2.4.1. OBRADA UZ POKRET

Pokret se može stvoriti spontano, uz pjesmu i glazbu koja se sluša, ili pokret može izmisliti odgojitelj. Pokret se stvara tako da slijedi jedan ili više elemenata kompozicije. „Koreografija bi trebala biti jednostavna, no postoji li teži dio melodije koji je potrebno ponavljati, na taj dio planirat će se složeniji pokret.“ (Gospodnetić H., 2015., str. 197). Pritom će se djeci objasniti kako je baš na tom mjestu složeniji pokret, stoga ga se mora više puta izvesti, a pritom će i pjevati. Djeca će ritam lakše savladati ako koriste bilo koji dio svoga tijela tako da ga pomiču u ritmu. Ne mora se kroz cijelu pjesmu koristiti pokret, može se istaknuti samo jedan dio koji, recimo, ima karakterističan ritam. Djeci je lakše hodati metar nego ritam. Metar se može izvesti korakom, ali i drugim dijelovima tijela. Može se početi pljeskati metar uz pjesmu, te se upita djecu ako imaju još koje ideje pokreta. Pokreti u metru mogu biti skakanje, pljeskanje ispod noge, promjene smjera, čučanj i slično.

2.4.2. OBRADA UZ APLIKACIJU/GRAFIČKI PRIKAZ

Obradom pjesme uz aplikacije smatra se upotreba aplikacija koje imaju veze s jednim ili više elemenata u skladbi. Melodiju možemo obraditi uz aplikaciju na način da se na ploču kredom ili flomasterom u boji nacrtaju melodijska linija. Svaka fraza se može nacrtati drugom bojom, a djeci ćemo objasniti da ćemo „putovati“ uz glazbu prateći ovu liniju. Aplikacije se mogu postaviti i umjesto nota koje su na različitoj visini. Melodiju možemo dočarati djeci i pomoću lutke koju dižemo i spuštamo ovisno o melodiji. Dinamiku pomoću aplikacija možemo prikazati jarko obojanim aplikacijama koje

označavaju glasnu glazbu, a bljeđe obojanu aplikaciju za tihu glazbu. Veće i manje aplikacije koristimo za trajanje tonova: za kraće tonove koristimo manju aplikaciju, a za duže tonove veću.

2.4.3. OBRADA UZ UDARALJKE

Pljeskanje, lupanje i sviranje na instrumentima najčešće koristimo u obrađivanju pjesama i brojalice. Pri obradi pjesme ili brojalice ne dajemo svoj djeci udaraljke. Za ovaj postupak postoji nekoliko razloga, npr. produljenje dječje pažnje iz razloga što se udaraljke kreću od djeteta do djeteta čime se produžuje pjevanje pjesme ili izgovaranje brojalice, a djeca željno čekaju da dođe na njih red. Dok ostala djeca čekaju na red za udaraljke, ritam mogu provoditi vlastitim tijelom (pljeskanje, pucketanje prstima...). Velika buka koja nastaje ako sva djeca imaju udaraljke također je jedan od razloga zašto ih ne dajemo svoj djeci u isto vrijeme, a još jedan razlog je i taj da dijete, čekajući udaraljku, uči čekati da dođe na red.

Melodija pjesme može se svirati melodijskim instrumentima kao što su metalofon i ksilofon. Na spomenutim se instrumentima mogu skloniti pločice koje im u određenoj pjesmi ne trebaju. Cijeli ritam pjesme ili brojalice najčešće se svira na jednoj vrsti udaraljke. Svaki ton je različite duljine pa po tome i biramo instrumente, recimo za duži ton možemo koristiti triangl, za pauzu šušalicu.

3. GLAZBENE AKTIVNOSTI U DJEČJEM VRTIĆU „CIPELIĆI“

Ovo poglavlje govori o provedenim glazbenim aktivnostima u jasličkoj i mješovitoj skupini tijekom 2018./2019. godine. Glazbene aktivnosti svrstane su po godišnjim dobima.

Sve naučene pjesme i brojalice koje su djeca jasličke dobi naučila, naučila su „u hodu“, dakle ponavljale su se riječi brojalica ili pjesama tijekom boravka na otvorenome, dijeljenjem pribora za jelo i slično.

3.1. JESEN U JASLIČKOJ SKUPINI

3.1.1. „Boc, boc iglicama“

„Boc, boc iglicama“ je brojalica koja je primjerena jasličkoj dobi. Ova brojalica sadrži svega nekoliko stihova pa je djeca vrlo brzo pamte. Brojalica je popraćena pokretima - dok izgovara „boc, boc iglicama“ dijete prstom bocka svoj drugi dlan. Izgovarajući „ne diraj ga ručicama“ dijete maše rukama te pokazuje negaciju. Ponovnim bockanjem dlana dijete izgovara „bode, bode jež“. Naposljetku djeca prstima imitiraju suze koje se slijevaju niz obraze i izgovaraju „bit će suza, bjež!“.

Primjer 1. Brojalica „Boc, boc iglicama“

Boc, boc, iglicama
ne diraj ga ručicama!
Bode, bode jež,
bit će suza, bjež!

Izvor: <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

3.1.2. „Kruška, jabuka, šljiva“

Uz ovu pjesmu obilježava se Dan jabuka. Djeca su uz odgojitelje istraživala koje su boje jabuke, što kriju iznutra te kakve je teksture jabuka. Puštanjem pjesme „Kruška, jabuka, šljiva“ učile su se riječi pjesmice. Za promatranje razlika između voćka (jabuka, kruška i šljiva) posebno se koristilo vrijeme tijekom voćnog obroka. Odgojiteljice su tijekom nuđenja voćnog obroka pjevale pjesmu „Kruška, jabuka, šljiva“. Djeca su se pridružila pjevanju, no većinom su izgovarala samo zadnje slogove.

Usljedila je likovna aktivnost. Pomoću izrađenih pečata u obliku jabuke i ponuđenih tempera, djeca su na bijeli papir otiskivala jabuke. Radovi su zatim izloženi u sobi dnevnog boravka.

Primjer 2. Pjesma „Kruška, jabuka, šljiva“

12. Kruška, jabuka, šljiva

Veselo! Hrvatska pučka popijevka

1. Kru - ška, ja - bu - ka šlj - va, ve - li ma - la
2. Kru - ška, ja - bu - ka grož - de, ka - da je - sen

1. - va, to je vo - će slat - ko, je - o bi ga svat - ko.
do - de, to - ga vo - ća i - ma na ve - se - lje svi - ma.

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 10.

3.1.3. „Kiša pada“

Pjesma „Kiša pada“ ima tri strofe, zvučna je i lako pamtljiva. Pjesmu su pjevali odgojitelji uzastopno kroz razne aktivnosti, a djeca su se, nakon nekog vremena, pridružila odgojiteljima u pjevanju. Koristila se metoda Igre lovca. Dakle, odgojitelji su pjevali pjesmu, a djeca su „hvatala“ riječi pjesama u hodu kroz razne aktivnosti. Tijekom savladavanja teksta pjesme provela se likovna aktivnost. Djeca su prst umakala u temperu te otiskivanjem naslikala kišobrane.

Primjer 3. Pjesma „Kiša pada“

Kiša pada trava raste gora zelena,
kiša pada trava raste gore zelena.

U toj gori raste drvo tanko visoko,
u toj gori raste drvo tanko visoko.

pod njim sjedi moja seja, a ja pored nje,
pod njim sjedi moja seja, a ja pored nje.

Izvor: <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

3.2. JESEN U MJEŠOVITOJ SKUPINI

3.2.1. „Kruška, jabuka, šljiva“

Pjesma je prikazana u potpoglavlju 3.1.2. „Kruška, jabuka, šljiva“ je hrvatska pučka popijevka. Kroz obrađivanje ove pjesme provedene su likovne aktivnosti, ali i životno praktične aktivnosti. Kako se radi o mješovitoj skupini, pjesma se učila frazu po frazu. Djeca su brzo savladala tekst pjesme. Raznim likovnim tehnikama crtalo se i slikalo

razno voće. Kao životno praktične aktivnosti uslijedilo je rezanje voća i povrća uz prisutstvo odgojitelja.

3.2.2. „Padaj, padaj kišice“

Pjesma se učila frazu po frazu te kad se naučila, krenulo se recitirati uz pokrete. Radi velike zainteresiranosti djece ponuđene su udaraljke kojima su u ritmu pratili recitaciju. Zatim se pjesma recitirala pomoću udaranjem prsta po stolu sve jače i jače te brže i brže, uz promjenu ritma udaranja, mijenjao se i ritam izgovaranja. Likovne aktivnosti koje su popraćene ovom pjesmom bile su slikanje oblaka i kapi kiše. Kapi kiše slikale su se akvarelom, a oblak temperom.

Primjer 4. Pjesma „Padaj, padaj kišice“

24. Padaj, padaj kišice

V. Fere

1. Pa - daj, pa - daj, ki - ši - ce, na cvije - će na tra - vu.
2. Pa - daj, pa - daj, ki - ši - ce i o - ro - si cvije - će,

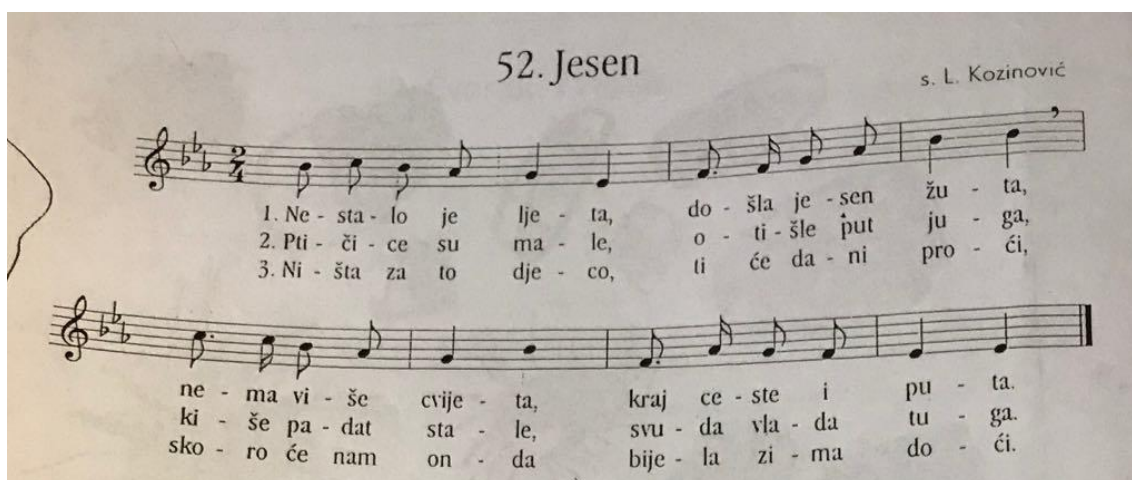
Pa - daj, pa - daj, ki - ši - ce i na mo - ju gla - vu.
jer bez ie - be, to se zna, pro - cvje - ta - ti ne - će

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 18.

3.2.3. „Jesen“

Dok se obrađivala pjesma „Jesen“ vrijeme na otvorenome provodilo se istražujući razno lišće te promatrajući stabla u jesen. Uz pjesmu se dotaklo i matematičkih aktivnost ali i tjelesnih. Pomoću lišća učilo se brojati, starija djeca učila su i zbrajati i oduzimati. Gaženjem po lišću te osluškivanjem zvuka koji se tako provodi, dotaklo se i tjelesnih aktivnosti.

Primjer 5. Pjesma „Jesen“

52. Jesen
s. L. Kozinović

1. Ne - sta - lo je lje - ta, do - šla je - sen žu - ta,
2. Pti - či - ce su ma - le, o - ti - šle put ju - ga,
3. Ni - šta za to dje - co, ti će da - ni pro - či,

ne - ma vi - še cvije - ta, kraj ce - ste i pu - ta.
ki - še pa - dat sta - le, svu - da vla - da tu - ga.
sko - ro će nam on - da bije - la zi - ma do - či.

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 32.

3.3. ZIMA U JASLIČKOJ SKUPINI

3.3.1. „Zvončići“

Na svakom božićnom nosaču zvuka nalazi se pjesma „Zvončići“, stoga je ona bila nezaobilazna u radu s djecom. Pjesma se učila puštajući i slušajući je u audio zapisu, uz slobodne plesne pokrete. Šuškalice i razne ručno napravljene zvečke ponuđene su djeci, no kako su djeca u starosti od godinu dana do dvije i pol godine, odgojitelji nisu očekivali ponavljanje točnog ritma pjesme.

Primjer 6. Pjesma „Zvončići“

111. Zvončići

1. Do - lo - ve i brijeg za - bje - li - o je snijeg, sa sa - o - na kroz
2. Po - noć već je tu za sa - tom i - de sat i ju - ri vra - nac

noć naš se o - ri smijeh. O - ki - čen i plah naš vra - nac ju - ri
naš k'o da ne - će stat. Ti - ho pa - da snijeg k'o per - je mek i

svud, a zvo - na da - lek zvuk, po - ka - zu - je nam put. Hej,
luk, a pri - ja - telj je drag ve - se - li mu se svak.

zvo - ni - či, zvo - ni - či zvo - ne cij - lu noć i o - sta - ju u

sje - ća - nju što ni - kad ne - će proć. Hej, zvo - ne za sve nas!

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 67.

3.3.2. „Iš, iš, iš“

„Iš, iš, iš“ je pjevana brojlica koja se s djecom obrađivala tijekom zime. Nakon savladanih riječi brojlice, dodali su se i pokreti. Mahanje ruke označavalo je „iš, iš, iš“, izgovaranjem „ja sam mali miš“ djeca bi pokazala kako miš ima dugačak rep, pokazivajući gdje mačka ima uši izgovaraju „ti si mala cica, maca“ te naposljetku širenjem ruku izgovaralo se „bjež' u rupu miš“. Pjevana brojlica najčešće se provodila u dvorištu vrtića tijekom boravka na otvorenome, gdje je uslijedilo i ponavljanje ostalih pjesama.

Primjer 7. Brojlica „Iš, iš, iš“

IŠ, IŠ, IŠ, TI SI MA - LI MIŠ, A JA MA - LA MI - CA MA - CA, BJEŽ' U RU - PU MIŠ!

Izvor: <https://images.app.goo.gl/9zvthn7LSm7cq2pX9> (15.01.2020.)

3.4. ZIMA U MJEŠOVITOJ SKUPINI

3.4.1. „Novogodišnja pjesma“

Ova pjesma autora Petra Stupela vrlo je poznata pjesma koja se izvodi u vrijeme božićnih blagdana. Većina djece sjeća se ove pjesme od prošle zime, a djeca koja su se pridružila skupini ove godine naučila su vrlo brzo riječi. Uz pjevanje i puštanje audio zapisa ove pjesme, djeci su se ponudili pomponi¹ te su uz njih, najčešće djevojčice, smišljale koreografije kako bi se upotpunilo izvođenje pjesme. Uslijedila je i likovna aktivnost „Pahuljice“ grataž tehnikom. Ova likovna aktivnost izvodila se dva dana. Prvi dan djeca su uljnim pastelama slikala na papiru, cilj je bio popuniti cijeli papir bojama. Nakon slikanja pastelama, uslijedilo je premazivanje, crnom temperom ili tušem, cijelog papira. Radovi su se sušili do sljedećeg dana. Zatim su, idući dan, djeca štapićima iscrtavala svoje pahuljice koje su bile u raznim bojama.

Primjer 8. Pjesma „Novogodišnja pjesma“

110. Novogodišnja pjesma
L. Mileva
Kao valseer P. Stupel

1. Pa - hu - lji - ce, pa - daj - te me - ke i gu - ste, na
- svije - tli - te zvje - zdi - ce, pu - to - ve, dru - me, e
dje - čiče, pje - vaj - te ve - se - lu pje - smu, a

ši - ro - ke ce - ste i sta - zi - ce pu - ste, jer
svije - tli - te ku - čiče, po - lja i šu - me, jer već se bli - ži
svije - će na bo - ru nek' ra do - sno blje - snu, jer

o - naj čas, kad k na - ma doć' će Dje - do Mraz, jer Mraz. 2. O -
3. VI

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 66.

¹ Pomponi su rekviziti napravljeni od šarenih papirnatih trakica koji se koriste u plesu. Najčešće ih koriste plesne navijačice.

3.4.2. „Zvončići“

Pjesma je prikazana u potpoglavlju 3.3.1. Kao i u jasličkoj skupini, ovu je pjesmu teško izbjeći u vrijeme božićnih blagdana, ali i djeca je jako vole i vrlo dobro reagiraju na nju. Također su ponuđene razne šuškalice, triangel i zvončići, a kako se radi o većoj djeci, odgojitelji su pokazivali točan ritam pjesme te su djeca ponavljala sve dok nisu usvojila ritam, frazu po frazu. Nakon što se ritam usvojio, djeca su pjevala uz pratnju šuškalica, trianglera i zvončića.

3.5. PROLJEĆE U JASLIČKOJ SKUPINI

3.5.1. Nosač zvuka „Na poljanama zelenim“

Začetnica ideje o slikovnici „Na poljanama zelenim: Glazbena slikovnica s CD-om“ je doc. dr. sc. Mirna Marić. Aražman sa pjesmama radila je Olja Dešić. Glazbeni CD sadrži 14 veselih pjesmica za najmlađe tematski vezane uz prirodu, a to su „Sunce“, „Proljetno jutro“, „Mrav“, „Cvijetak“, „Leptir“, „Leptirska ljubav“, „Trojac svima znan“, „Tulipan žuti“, „Pčela“, „Pčelica“, „Vesela priroda“, „Vesela ekipa“, „Nepozvan gost“ i „Vesela Farma“. Slušanjem ovog CD-a uvidjelo se koje su pjesme interesantnije djeci te na koje bolje reagiraju, te pjesme su se izdvojile te polako usvajale uz ponavljanje. Kako u proljeće ima puno ptica i životinje se bude iz zimskog sna, uslijedilo je oponašanje zvukova životinja te slušanja zvukova prirode u proljeće.

3.5.2. „Visibaba“

Fraze ove pjesme dosta su se brzo savladale, a pogotovo fraze „din, din, din“ i „don, don, don“ zbog toga što su bile praćene udaraljka koje su pobudile zainteresiranost djece. Izdvojile su se fotografije visibabe koje su se pokazivale djeci, te se pokazivalo gdje su stabljika, list i laticice. Ova pjesma bila je inspiracija za ploču s urezima kroz koje

se umeću različiti oblici, u ovom slučaju razni oblici bili su dijelovi visibabe. Ploču s urezima napravile su odgojiteljice.

Primjer 9. Pjesma: „Visibaba“

Visibaba mala
zvoniti je stala,
din-din-din, don-don-don,
čujte mali zvon.

Tra-ta-ra-ta-ra-ta,
jaglac trublju hvata,
hoja-haj, hoja-haj
zimi sad je kraj.

Mala ptica ševa
veselo nam pjeva,
firuli-firulu
proljeće je tu.

Izvor: <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

3.5.3. „Nije lako bubamarcu“

Ova pjesma jedna je od pjesama s nosača zvuka „Na planinama zelenim“. Djeca su najčešće izgovarala samo frazu „zum, zum, zum,“ jer je ostali dio teksta dosta složen za jasličku dob, no djeca su pokazala veliki interes za tu pjesmu, stoga se i krenula obrađivati s djecom. Odgojiteljice su iz knjižnice posudile slikovnicu o bubamarama uz koju se učilo što bubamara jede, kakvih je boja, gdje su joj položene noge i slično.

Primjer 10. Pjesma „Nije lako bubamarcu“

Nije lako bubamarcu

Arsen Dedić
Zvonimir Balog

The musical score is written in 4/4 time with a key signature of three flats (B-flat, E-flat, A-flat). It consists of nine staves of music with lyrics underneath. The lyrics are: Ni - je la - ko bu - ba - mar - cu, zum, zum, zum, zum, bu - ba - ma - ri - nu mu - škar - cu, zum, zum, zum, zum, lz - me - du to - li - kih bu - ba - ma - ra, zum, zum, zum, zum, i - ste bo - je, i - stih ša - ra zna - ti ko - ja je nje - go - va Ma - ra, zum, zum, zum. Bu - ba - ma - rac mo - ra vrije - me gu - bi - ti i sve bu - be re - dom lju - bi - ti: bu - ba Da - ru, bu - ba Kla - ru, bu - ba Ba - ru, bu - ba Da - ru, bu - ba Kla - ru, bu - ba Ba - ru, dok ne na - de svo - ju Ma - ru.

Izvor: <https://images.app.goo.gl/7CE5Xo2i9k4DRFus9> (15.01.2020.)

3.6. PROLJEĆE U MJEŠOVITOJ SKUPINI

3.6.1. „Proljeće“

Pjesmu „Proljeće“ odgojiteljice su predstavile uz audio zapis pjesme koju izvode *Klinci s Ribnjaka*². U pjesmi se priča o tome kako zima staje i dolazi proljeće, koje se svo cvijeće pojavljuje u proljeće te kako nam dolaze ptice. Uz ovu pjesmu i proučavanjem slikovnica o proljeću odradila se i likovna aktivnost „Proljetna livada“ pomoću tempera. Odgojitelji nisu našli tekst ove pjesme tako da se na nosaču zvuka puštala fraza po fraza i tako se pamtio tekst. Pjesma je svirala u pozadini kroz razne aktivnosti i igru, na taj način djeca su pasivno slušala pjesmu.

3.6.2. „Visibaba“

Pjesma je prikazana u potpoglavlju 3.5.2. Nakon usvojenog teksta, usvajao se ritam s udaraljka. Jedna grupa djece je pjevala, druga ih je pratila udaraljka, zatim obrnuto. Zbog upita djece uslijedila je potraga za visibabama na obližnjoj livadi, razgovor o njezinim dijelovima te na koji način ona pije vodu. Likovna aktivnost na temu „Visibaba“, uz tehniku suhe pastele protekla je uz slušanje pjesme „Visibaba“, ali i drugih proljetnih pjesama.

3.6.3. „Proljetno kolo“

Pjesma „Proljetno kolo“ popraćena je pokretima te stajanjem u kolu. Djeca ovu pjesmu uz kolo najviše vole izvoditi u prirodi tokom boravka na otvorenome. Većina pokreta koji su dodani uz ovu pjesmu dodala su sama djeca.

² Klinci s Ribnjaka je dječji zbor iz Zagreba.

Primjer 11. Pjesma „Proljetno kolo“

211. Proljetno kolo

1. Pro - lje - će je pro - cva - lo, sun - ce sne - ba
2. Za - zti - ja - le pče - li - ce, za - pje - va - le

za - sja - lo, na li - va - di ze - le - noj, i - gra ko - lo ve - se - lo.
pti - či - ce, na li - va - di ze - le - noj, i - gra ko - lo ve - se - lo.

1.-2. Hop, hop, sko - či - mo i za - plje - šči - mo tra, la, la, la, la,
la, la, la, hop, hop, sko - či - mo i za -
plje - šči - mo tra, la, la, la, la, la, la, la.

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 138.

3.7. LJETO U JASLIČKOJ SKUPINI

3.7.1. „Pliva patka“

„Pliva patka“ je brojlica primjerena za mlađu dobnu skupinu. Kada su odgojiteljice predstavile ovu brojlicu, odmah su uvele i pokrete koji su pratili riječi. Djeca su brzo počela usvajati pokrete te nakon nekog vremena i riječi. Riječi „pliva patka preko Save“ popraćene su imitacijom plivanja, „nosi pismo navrh glave“ je popraćeno tapšanjem po glavi dlanom, imitacija pisanja označava je frazu „u tom pismu piše“, a mahanjem prstom u negaciji popraćena je fraza „ne volim te više“.

Primjer 12. Pjesma „Pliva patka“

Pliva patka preko Save,
nosi pismo na vrh glave,
u tom pismu piše,
ne volim te više.

Pliva patka preko Save,
nosi pismo na vrh glave,
a u drugom javlja
da te zaboravlja.

Preplivala patka Savu,
namočila glavu,
donijela pismo,
da zajedno nismo.

Izvor: <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

3.7.2. „Hoki poki“

Pjesma „Hoki poki“ je pokretna pjesma za koju su djeca pokazala jako veliki interes. Odgojiteljica pjeva pjesmu i izvodi pokrete, a djeca joj se pridružuju. Ova pjesma, od najranije dobi, uči djecu o djelovima tijela i o stranama (lijeva i desna). Kako je u ovo vrijeme bilo dosta prilagodbi, uz ovu pjesmu djeca su se vrlo brzo zaokupirala te bi odmah počela plesati „Hoki poki“ ples. U jasličkoj skupini ovo je vrlo popularna pjesma te je djeca žele iznova i iznova plesati i pjevati.

Primjer 13. Pjesma „Hoki-poki“

217. Hoki - poki G dur
J. Kennedy

1. Ti sta - vi lije - vu no - gu na - prijed, sta - vi lije - vu no - gu van, ti sta - vi
2. Ti sta - vi lije - vu ru - ku na - prijed, sta - vi lije - vu ru - ku van, ti sta - vi
3. Ti sta - vi lije - vo ra - me na - prijed, sta - vi lije - vo ra - me van, ti sta - vi

lije - vu no - gu na - prijed i pro - tre - si se ti sad.
lije - vu ru - ku na - prijed i pro - tre - si se ti sad. U - či - ni ho - ki - po - ki i do -
lije - vo ra - me na - prijed i pro - tre - si se ti sad.

dir - ni ti svoj nos! U to - me je cije - li štos.
Sinhopa

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 141.

3.7.3. „Kad si sretan“

Kao i „Hoki poki“, pjesma „Kad si sretan“ pobudila je veliki interes djece. Djeca slabije pjevaju, ali vrlo dobro prate pokretne dijelove. Djeca ne znaju pucketati prstima, no jako dobro se snalaze u alternativi, kao npr. dodirivanje jagodica prstiju. U zadnjoj frazi kad se ponavlja pljeskanje, pucketanje prstima, tapšanje koljena, lupanje nogama o pod te uzvik „Hura!“, odgojiteljica napominje redoslijed.

Primjer 14. Pjesma „Kad si sretan“

Kad si sretan

Švedska

Veselo

1. Kad si sre - tan, plje - sni dla - nom ti o dlan, kad si
2. Kad si sre - tan, pr - sti - ma puc - ke - taj ti, kad si
3. Kad si sre - tan, ko - lje - na po - tap - šaj ti, kad si
4. Kad si sre - tan, lu - pi no - ga - ma o pod, kad si
5. Kad si sre - tan, vi - kni gla - sno tad: Hu - ra! Hu - ra! Kad si
6. Kad si sre - tan, ti po - no - vi o - vo sve, kad si

sre - tan, plje - sni dla - nom ti o dlan. Kad si
sre - tan, pr - sti - ma puc - ke - taj ti. Kad si
sre - tan, ko - lje - na po - tap - šaj ti. Kad si
sre - tan, lu - pi no - ga - ma o pod. Kad si
sre - tan, vi - kni gla - sno tad: Hu - ra! Hu - ra! Kad si
sre - tan ti po - no - vi o - vo sve. Kad si

sre - tan i kad že - liš s dru - gim dije - lit sre - ću tu, kad si
sre - tan i kad že - liš s dru - gim dije - lit sre - ću tu, kad si
sre - tan i kad že - liš s dru - gim dije - lit sre - ću tu, kad si
sre - tan i kad že - liš s dru - gim dije - lit sre - ću tu, kad si
sre - tan i kad že - liš s dru - gim dije - lit sre - ću tu, kad si

sre - tan, plje - sni dla - nom ti o dlan.
sre - tan, pr - sti - ma puc - ke - taj ti.
sre - tan, ko - lje - na po - tap - šaj ti.
sre - tan, lu - pi no - ga - ma o pod.
sre - tan, vi - kni gla - sno tad: Hu - ra! Hu - ra!
sre - tan, ti po - no - vi o - vo sve.

Izvor: Đerfi-Bošnjak V., 2001., str. 141.

3.8. LJETO U MJEŠOVITOJ SKUPINI

3.8.1. „Silence“

„Beethoven's Silence“ je skladba koju je skladao Ernesto Cortazar. Skladba je izvedena na klaviru. Uz ovu skladbu provela se aktivnost slušanja. Djeci su pokazane slike klavira te se reklo ponešto o instrumentu. Zamolilo se djecu da zatvore oči, da se opuste te da razmišljaju na što ih glazba podsjeća. Za vrijeme drugog slušanja djeca su obraćala pozornost na tempo i dinamiku skladbe. Nakon slušanja uslijedila je glazbena igra sa stolicama. Stolicе su u krugu te dok svira glazba djeca se u koloni kreću oko stolica,

kada glazba stane svako dijete treba sjesti na jednu stolicu. Svaki se krug izbacuje jedna stolica.

3.8.2. „Maestral“

Pjesma ima 4 strofe, učila se fraza po fraza. Nakon naučenog teksta krenulo se pjevati uz sintisajzer koji je svirala odgojiteljica. Ova pjesma je potakla djecu na istraživanje raznih vjetrova koji postoje na našem području. Uslijedio je razgovor o vjetrovima i godišnjim dobima. Putem audio zapisa osluškivali su se valovi mora. Uz slušanje valova mora i pjevušenje pjesme „Maestral“ izvodi se likovna aktivnost „More“, akvarelom.

Primjer 15. Pjesma „Maestral“

Na pučini plavog mora
njuhao se val,
kao neki tromi medo
što ide na bal.

Putujući nešto mumlja,
udara o žal,
to se s njime igra, šali
vjetar maestral.

Zraka sunca nebo zlati,
prošao je dan,
na počinak vjetar ode,
uhvati ga san.

Na leđima mirnog mora,
zaspao je val,
buditi će ga opet sutra
vjetar maestral.

Izvor: <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

4. AKTIVNOST SLUŠANJA GLAZBE

Aktivnost slušanja glazbe provela sam u starijoj predškolskoj skupini u vrtiću „Cipelići“. U skupini su bile prisutne obje odgojiteljice, Ivana Juričić Molnar i Sabina Cerovac Marković. Aktivnost se provela u veljači 2019. godine. Zamislila sam glazbenu aktivnost s flautom stoga sam našla skladbu u kojoj se pojavljuje samo flauta, kako bismo se mogli usredotočiti samo na odabrani instrument. Skladbu koju sam odabrala zove se Partita u a-molu za flautu koju je skladao Johann Sebastian Bach. S djecom se obradilo slušanje skladbe, tempo i dinamika te instrument flauta. Djeca su imala priliku uživo čuti flautu i opipati je. Nakon aktivnosti slušanja uslijedila je igra „Dan, noć“, pomoću dubokih i visokih tonova flaute, te likovna aktivnost. U likovnoj aktivnosti ponuđene su olovke radi toga kako bi se djeca više usredotočila na detalje koje će crtati umjesto na boje.

Psihofizičke karakteristike skupine: u skupinu je upisano 21 dijete u dobi od 5-7 godina, nema djece s posebnim potrebama

Vrsta aktivnosti: glazbena aktivnost

Nastavno područje: slušanje

Nastavna jedinica: slušanje skladbe i razvoj kreativnosti

Tip sata: obrada novog sadržaja

Cilj aktivnosti: razvijanje aktivnog slušanja kod djece, učenje novih riječi i bogaćenje rječnika, poticati djecu na suradnju s vršnjacima, poticanje mašte i kreativnosti, razvijanje interesa za glazbu kod djece

Odgojni, obrazovni i funkcionalni zadaci:

1. Odgojni zadaci:

- stvoriti veseo i razigran ugođaj u odgojnoj skupini
- razvijanje pamćenja
- motivirati djecu na rad

- poticanje na suradnju s drugom djecom

2. *Obrazovni zadaci:*

- učenje novih riječi, proširivanje vokabulara
- poznavanje ritma, memorirati (upoznati) melodiju
- upoznati zvuk flaute i izgled instrumenta

3. *Funkcionalni zadaci:*

- razvoj osjećaja za ritam i tempo
- razvijanje pamćenja ponavljanjem
- utjecaj na razvoj govora i proširivanje vokabulara
- poticati razvoj pamćenja

Oblici rada:

- grupni oblik rada
- frontalni oblik rada

Metoda rada :

- metoda slušanja
- metoda razgovora
- metoda usmenog izlaganja

Nastavna sredstva i poticaji:

- zvučnik
- mobilni telefon
- flauta

Tijek aktivnosti:

Uvodni dio sata:

Po dolasku u skupinu zamolila sam djecu da sjednu za stolove tako da me svi vide. Rekla sam im kako sam im pripremila jednu skladbu koju ćemo skupa poslušati, ali da se prije toga moramo malo opustiti. Odradili smo par vježba disanja, kako bi se opustili i

pripremili za slušanje. Kada sam uvidjela da se sva djeca opustila i udobno smjestila, krenula sam na glavni dio sata.

Glavni dio sata:

Prije nego što sam pustila glazbu, predložila sam djeci da, ako žele mogu zatvoriti oči kako bi više uživala u glazbi. Rekla sam im da će slušati skladbu J.S.Bacha, Partitu u a-molu, ali im nisam napomenula koji instrument je izvodi. Djeca su odmah na početku slušanja počela imitirati puhanje, dakle shvatili su da je to puhački instrument, no ja sam im napomenula kako svih želim čuti na kraju te da svoja mišljenja zapamte pa će mi reći na kraju slušanja. Nakon prvog slušanja upitala sam djecu kako su se osjećala tijekom slušanja. Neki od odgovora su bili: „Osjećalo/la sam se jako zaigrano.“, Osjećao/la sam se opušteno i lijepo.“. Zatim sam skladbu pustila još jednom i ovoga puta sam naglasila da pokušaju odgonetnuti kakav je tempo i dinamika. Pojasnila sam djeci što znači tempo i dinamika, dakle rekla sam im da pokušaju odgonetnuti je li glazba tiha, glasna, brza ili spora, te da pričekaju da završimo sa slušanjem pa će mi reći odgovore. Jedno dijete reklo je da mu je glazba sve, brza, glasna, spora i tiha, pa je većina djece reka isti odgovor, no oni i jesu bili u pravu. Tempo i dinamika se mijenja kroz cijelu skladbu. Za zadnje slušanje djeci sam rekla kako pomno trebaju pratiti jer da će u ovom slušanju probati odgonetnuti o kojem se instrumentu radi. Nekoliko djece je reklo kako se radi o fruli, a jedan dječak je rekao kako se sasvim lijepo čuje da je to flauta. Nakon što su svi rekli svoje odgovore pitala sam ih kako izgleda flauta, je li na velika ili malena, od kakvog je materijala i slično. Djeca su objašnjavala izgled blok flaute. Pokazala sam im kutiju od flaute i upitala je li zbilja potreban takva velika kutija za blok flautu koja je manja od flaute. Svi su se složili kako nije i jako su bili zaintrigirani saznati kakva je to flauta u kutiji. Izvadila sam flautu i počela je sastavljati. Djeca su me gledala sa zanimanjem i oduševljenjem. Kako sam sastavljala flautu pričala sam im od čega je napravljena, koliko ima dijelova i kako se zovu tipke na flauti. Upitala sam da mi pokažu rukama kako oni misle da se svira flauta. Nekoliko njih su djelomično točno pokazali. Neki su pokazali točan stav, no okrenuli su prste prema sebi. Napomenula sam kako su dobro pokazali samo da prsti idu prema vani kako bi prstima mogli pritiskati klapne.

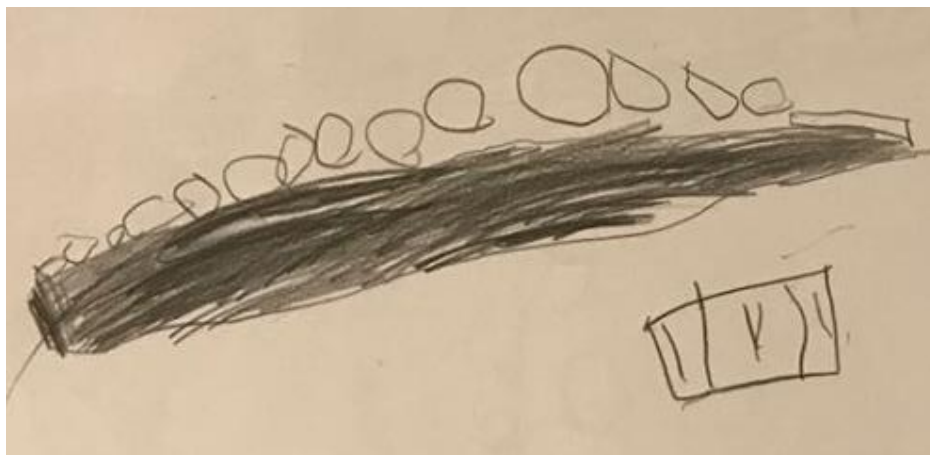
Zatim sam im pokazala pravilno držanje flaute i kako i gdje se polože usne kako bi se čuo pravilan zvuk. Odsvirala sam skladbu iz knjižice Ernesta Kohlera, Duett. Nakon što sam odsvirala skladbu pokazala sam djeci što se dogodilo u flauti tijekom mog sviranja te upitala kako se to zove. Jedno dijete reklo je da je ta voda u flauti moja slina. Objasnila sam djeci da kad se puše u taj instrument da se napravi kondenzacija pa da se zato flauta nakon sviranja mora očistiti krpom i štapićem. Dopustila sam svakom djetetu da dotakne flautu te da ju proba držati u rukama. Kada sam im pokazala kako se čisti flauta nakon što se rastavi viknuli su da sam kao mađioničar jer štapić uđe na jednu stranu, a izađe na drugu. Pomoću flaute odigrali smo igru „Dan, noć“. Kada sam svirala duboke tonove djeca su čučnula, a kada sam svirala visoke tonove djeca su ustala.

Završni dio sata:

Na samom kraju djeci sam podijeliti olovke i bijele papire te postavila flautu na vidljivo mjesto kako bi mogli lakše nacrtati flautu. Prije samog crtanja, djeci sam objasnila tehniku crtanja te ih poticala na zapažanje detalja flaute (usnik, klapne... Dok su djeca crtala, iznova sam im pustila skladbu koju su slušali. Djeca su se jako potrudila oko detalja, nacrtali su klapne na flauti i usnik te su bila vrlo udubljena u rad. Čak i djeca koja nisu inače zainteresirana za likovne aktivnosti, ovu su rado prihvatili. Izrazili su veliko oduševljenje te su pri završetku aktivnosti upitali kada ću ponovno doći u vrtić s flautom.

Aktivnost je trajala više od 30 minuta radi velikog interesa djece što je rezultiralo prekrasnim crtežima.

Slika 1. Flauta, olovka

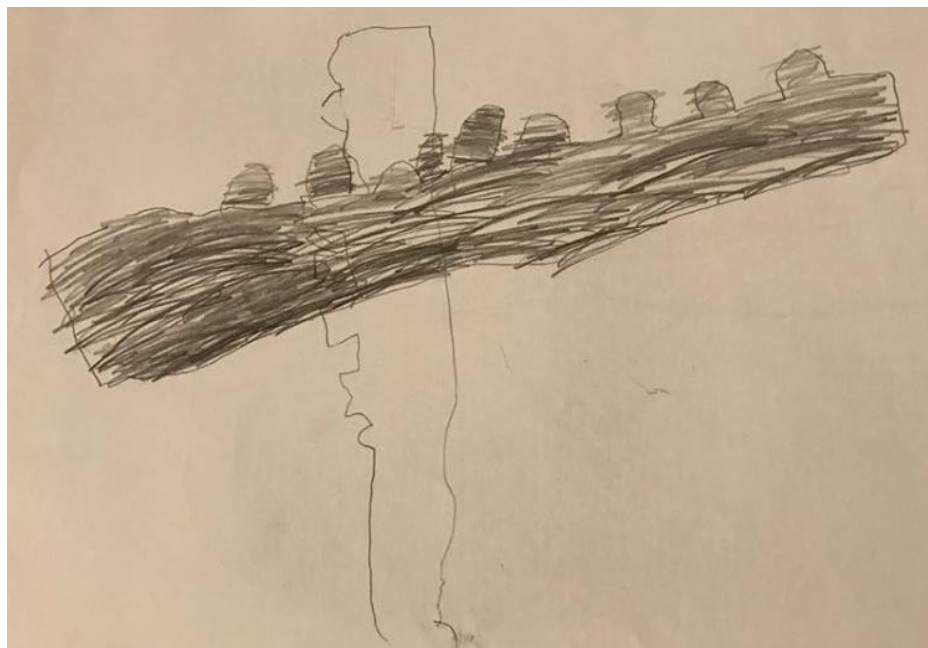
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 2. Flauta, olovka

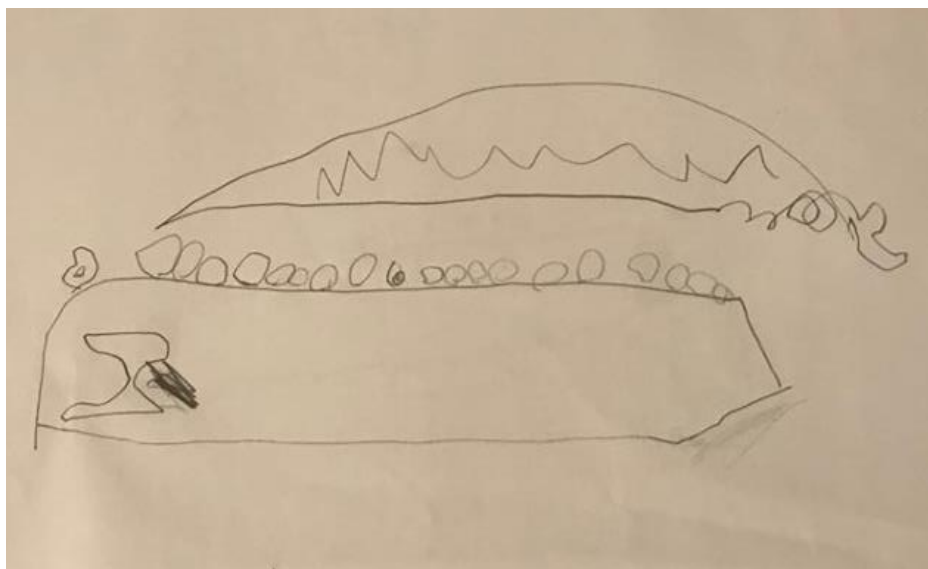
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 3. Flauta, olovka

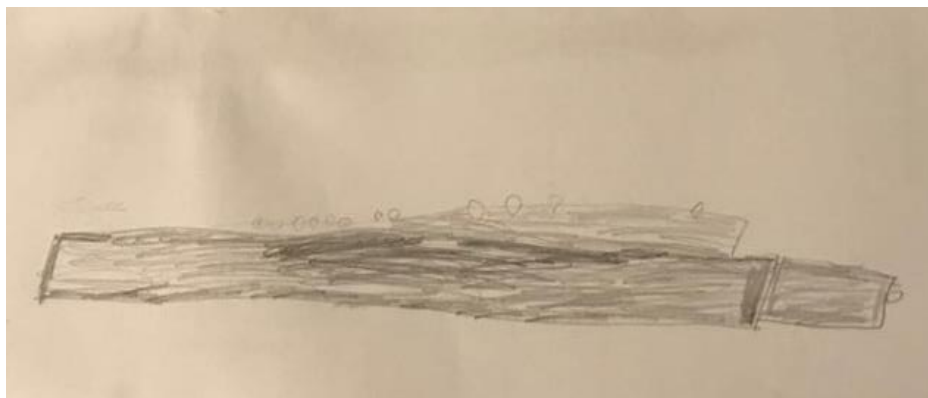
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 4. Flauta, olovka

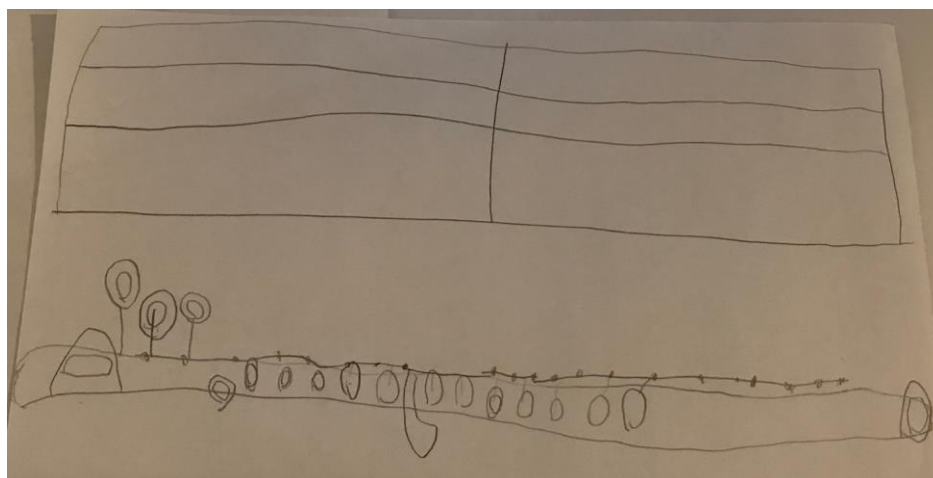
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 5. Flauta, olovka

Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 6. Flauta, olovka

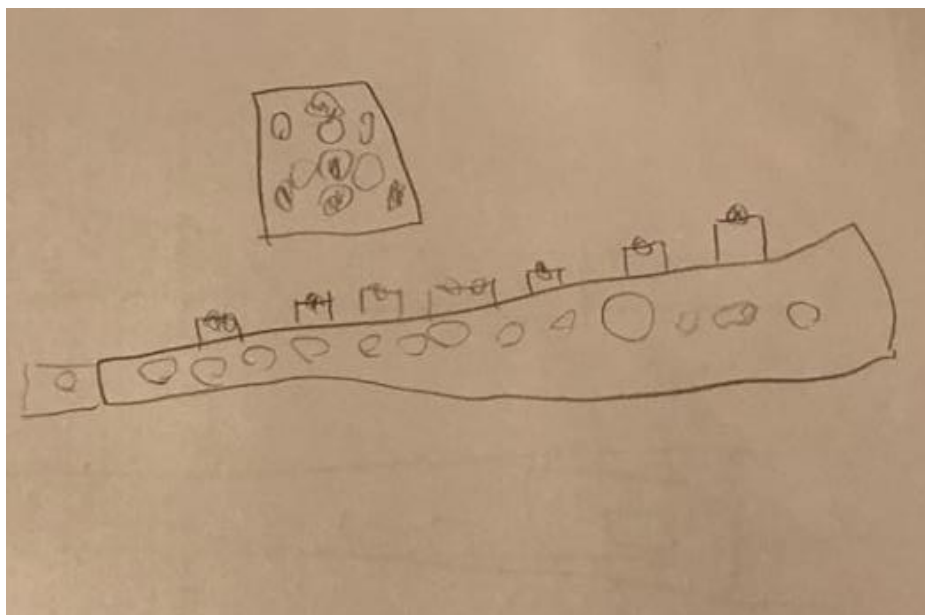
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 7. Flauta, olovka

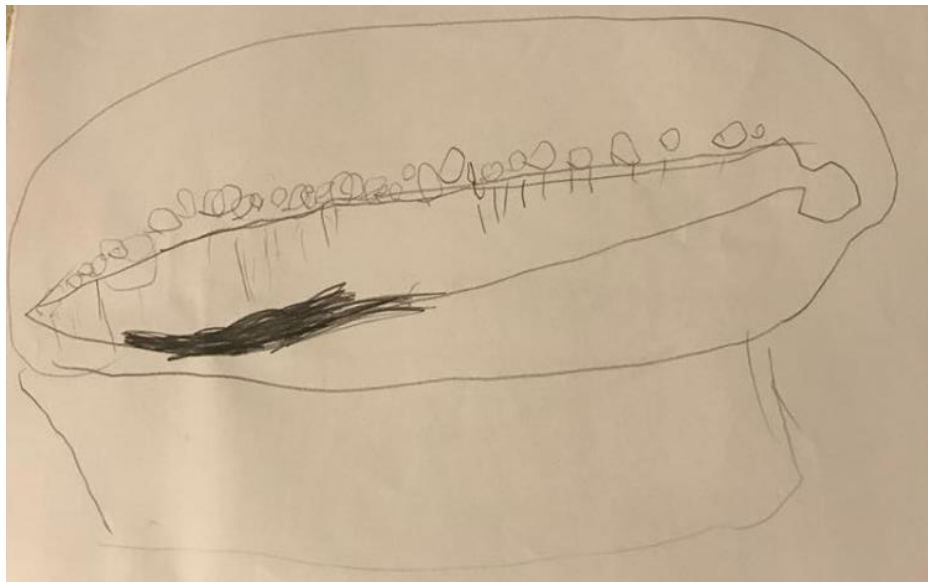
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 8. Flauta, olovka

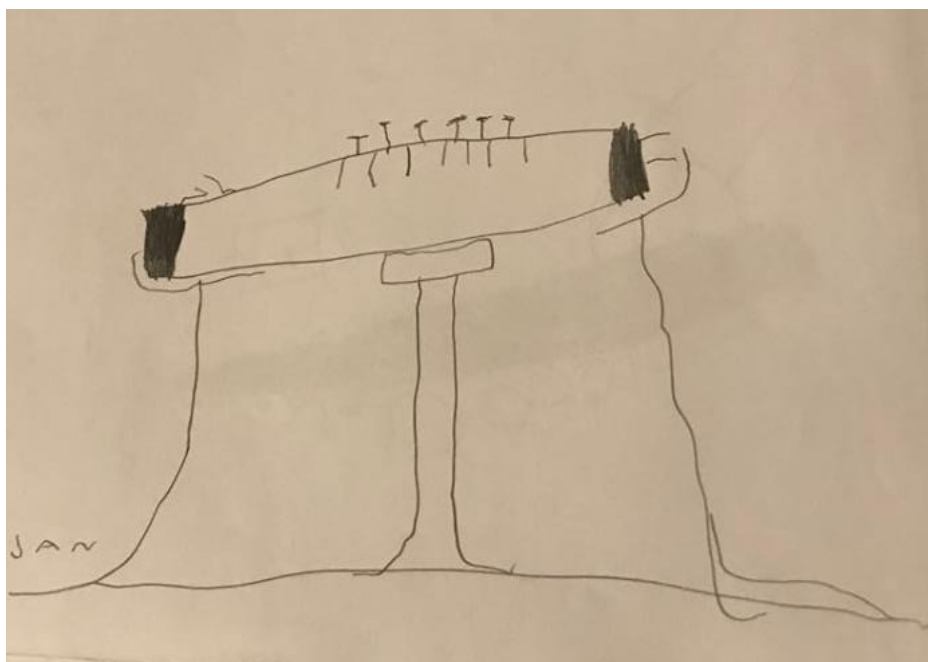
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 9. Flauta, olovka

Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 10. Flauta, olovka

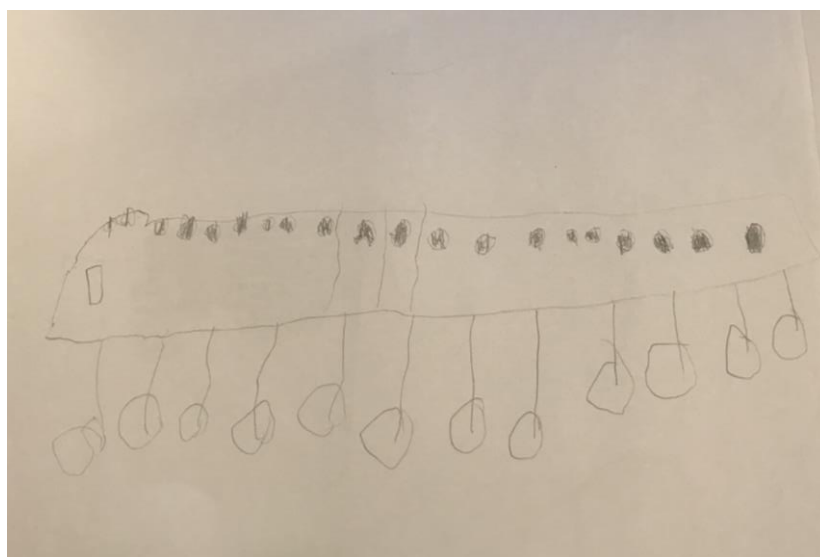
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 11. Flauta, olovka

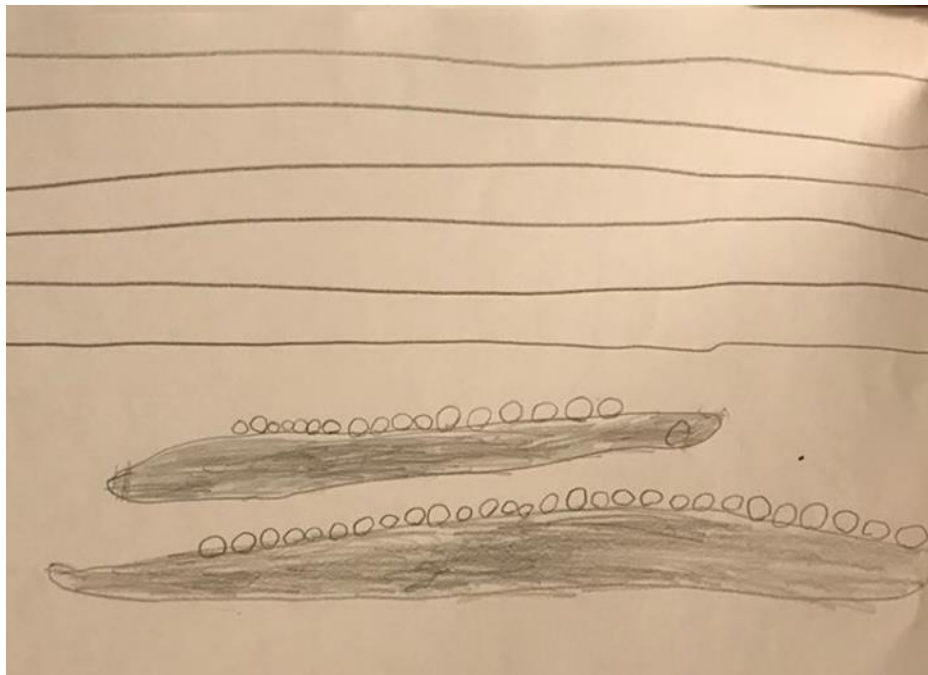
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 12. Flauta, olovka

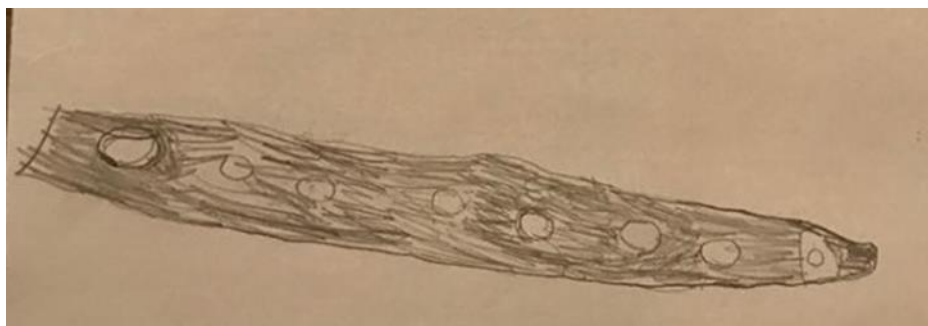
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 13. Flauta, olovka

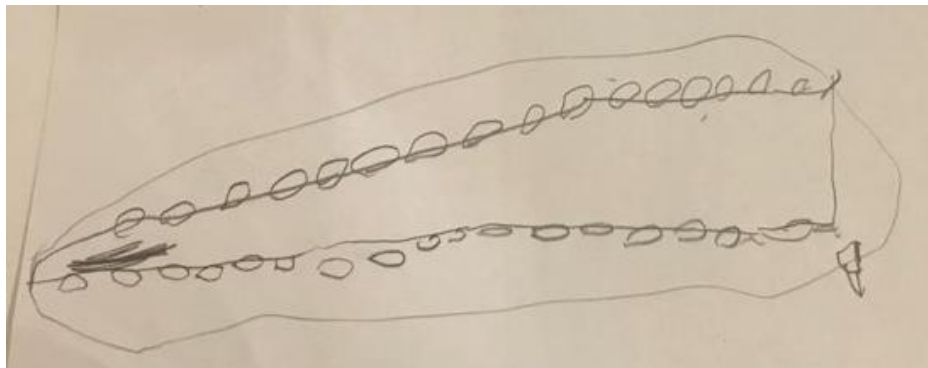
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 14. Flauta, olovka

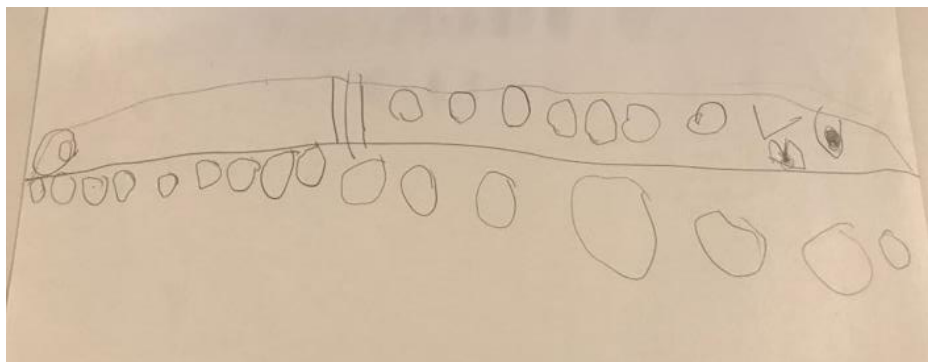
Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 15. Flauta, olovka

Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

Slika 16. Flauta, olovka

Izvor: Foto arhiva, N. Vlahović

5. ZAKLJUČAK

Glazbene aktivnosti su važne za bolji psihički i fizički razvoj djeteta. Odgojitelju nije cilj djecu naučiti savršeno pjevati nego stvoriti ugodu za pjevanjem i slušanjem glazbe kako bi se ostvarili razvoj sluha, senzibiliteta za ritam, metar, melodiju itd. Uz poticanje na glazbene aktivnosti ostvaruju se, između ostalog, i ti zadaci. Glazbene aktivnosti trebaju biti sukladne dječjoj dobi te njihovom prethodnom znanju. Pjesme koje se koriste u radu s djecom trebaju imati umjetničku i odgojnu vrijednost. U glazbenim aktivnostima ne postoji određeno vrijeme, već aktivnost traje sve dok traje pažnja i zainteresiranost djece. Glazbene aktivnosti možemo provoditi i na pasivan način tako da se glazba uključuje kroz cijeli dan (pjevanjem, slušanjem tihe glazbe na popodnevnom odmoru i sl.). Sadržaji koji se najčešće pojavljuju u glazbenim aktivnostima su: igre s pjevanjem, obrada pjesme i brojalice, aktivno slušanje, poticanje dječjeg stvaralaštva te sviranje na udaraljkama.

Prije predstavljanja pjesme djeci, odgojitelj sprema vlastitu pripremu. Za poticaj i motivaciju mogu se koristiti i lutke ili kazališna sjena. Opće poznato je kako djeca odlično reagiraju na lutke, stoga će uključivanje raznih lutaka u glazbenu aktivnost pomoći pri održavanju motivacije i interesa djece. Tijekom obrade pjesme potrebno je poticati djecu na uspravno sjedenje. Naučena pjesma s melodijom zatim se može izvoditi uz razne igre, zadatke i sl.

Aktivno slušanje skladbe podrazumijeva slušanje i razmišljanje o tome što se sluša. Izbor kompozicije provodi se brižno i promišljeno. Kompozicije koje se koriste za slušanje glazbe traju dvije do tri minute, duže i složenije skladbe se uvode postupno. Slušanje se provodi nekoliko puta te se djeci predlažu dvije do tri karakteristike skladbe prije svakog slušanja tako da mogu odabrati koja im se čini najprikladnija.

Glazbeno stvaralaštvo usko je vezano s emocijama, maštom, pamćenjem, motorikom, razvojem sluha i ritma. Aktivnost se može produljiti uvođenjem udaraljki koja motiviraju djecu na kretanje i pjevanje, a također su im iznimno zanimljive. Ako djeca koriste bilo koji dio svoga tijela tako da ga pomiču u ritmu glazbe lakše savladavaju ritam. Melodija

pjesme može se prikazati aplikacijama tako da se umjesto nota postave aplikacije koje su na različitoj visini, kao i note.

Provodeći glazbenu aktivnost u skupini shvatila sam kako je priprema odgojitelja jako važna. Ako se odgojitelj ne pripremi na način da zainteresira i motivira djecu, aktivnost neće uspjeti, djeca će brzo postati nemirna te neće aktivno sudjelovati u aktivnosti. Kroz pokret i mimiku djeteta može se primijetiti jesu li se kod njega potaknule određene reakcije, dakle ako se djetetu svidjela glazba koju smo odabrali, ono će uživati, bit će veselo, pjevat će i plesati, no ako je djetetu glazba nametnuta ono će početi pasivno slušati te se neće uključivati u aktivnost.

Glazba nas opušta i uveseljava, stoga je potrebno što ranije djecu upoznati s vrijednim i lijepim u glazbi kako bi se probudio interes i želja da glazbu sluša češće i uživa u njoj.

6. LITERATURA

Đerfi-Bošnjak V. (2001.), Ja volim pjesmu, pjesma voli mene. Osijek: Centar za predškolski odgoj Osijek, Grafika Osijek.

Gospodnetić H. (2015.), Metodika glazbene kulture za rad u dječjim vrtićima. Zagreb: Mali profesor.

Ivanković A. i Njirić N. (1979.), Pokret i glazba za najmlađe. Drugo izdanje. Zagreb: Školska knjiga

Manasteriotti V. (1978.), Muzički odgoj na početnom stupnju. Peto izdanje. Zagreb: Školska knjiga.

Internetske stranice:

1. Pjesme za djecu: Lukin portal, <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)
2. Pjesma „Nije lako bubamarcu“ <https://images.app.goo.gl/7CE5Xo2i9k4DRFus9> (15.01.2020.)
3. Pjesma „Boc, boc iglicama“ <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)
4. Pjesma „Kiša pada“ <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)
5. Brojalica „Iš, iš, iš“ <https://images.app.goo.gl/9zvthn7LSm7cq2pX9> (15.01.2020.)
6. Pjesma „Visibaba“ <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)
7. Pjesma „Pliva patka“ <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)
8. Pjesma „Maestral“ <http://www.pjesmicezadjecu.com/> (15.01.2020.)

7. SAŽETAK

U ovom radu govori se o proučavanju glazbenih aktivnosti u dječjem vrtiću „Cipelići“. Proučavale su se dvije skupine : jaslička i mješovita skupina. Naglasak u ovom radu je stavljen na dječje glazbene aktivnosti tijekom četiri godišnja doba.

U jasličkoj skupini najčešće su se birale pjesme ili brojalice s pokretom. Odgojiteljice su dodavale pokrete pjesmama koje nisu nužno bile pokretne pjesme, a razlog tome je dob djece. Svega nekoliko djece je znalo govoriti i uspjelo naučiti tekst, dok bi ostala djeca lakše usvajala jednostavne pokrete. Glazbene aktivnosti najčešće su se provodile na otvorenome u dvorištu dječjeg vrtića „Cipelići“. Zbog kratke pažnje djece, pjesme i brojalice bi se ponavljale tijekom svakodnevnih aktivnosti (pranje ruku, dijeljenje pribora za jelo i slično). U jasličkoj skupini odgojiteljima je bio cilj stvoriti ugodnu i veselu atmosferu te vježbati ritam i pokrete.

U mješovitoj skupini birale su se pjesme i brojalice koje opisuju aktualno godišnje doba. Djeca su sa zadovoljstvom prihvaćala glazbene aktivnosti te su naučene pjesme samoinicijativno koristila u svakodnevnim aktivnostima, kao što su igre na otvorenome i šetnje. Koristili su se i razni instrumenti i rekviziti kao što su šuškalice, trianđl, zvončići i pomponi. Neke glazbene aktivnosti završile su i likovnim radovima na temu pjesme. Pjesme i skladbe koje su se koristile u glazbenim aktivnostima bile su pomno odabrane sa strane odgojitelja te je cilj bio stvoriti ugodnu, opuštajuću i veselu atmosferu.

Cilj aktivnosti slušanja glazbe bio je stvoriti ugodno okruženje, upoznati djecu s klasičnom glazbom i flautom te razviti ljubav prema instrumentalnoj glazbi. Slušanjem glazbe dijete počinje zapažati lijepo u glazbi te produbljuje osjećaj radosti, odnosno stvara osjećaj estetske radosti.

8. SUMMARY

This paper deals with the study of musical activities in the kindergarten "Cipelići". Two age groups were studied: the toddler group (1-3 years) and the mixed group (3-7 years). The emphasis in this paper is on children's musical activities over the four seasons.

In the toddler group, songs and counting songs with movement were most often chosen. The educators added movement to songs that were not necessarily moving songs, the reason being the age of the children. Only a few children could speak and were able to learn the text, while the rest of the children could easily learn simple movements. Music activities were most often conducted outdoors in the yard of the "Cipelići" kindergarten. Because of the short attention span of the children, songs and counting songs were regularly repeated during daily activities (washing hands, distributing cutlery, etc.). In the toddler group, the educators aimed to create a pleasant and cheerful atmosphere and to practice rhythm and movement.

Songs and counting songs that describe the current seasons were selected for the mixed group. The children welcomed musical activities and used the songs they learned on their own initiative in everyday activities such as outdoor games and walks. Various instruments and props were also used, such as rattles, triangles, bells and pompoms. Some musical activities were followed up by art work on the theme of the song. The songs and compositions used in the music activities were carefully selected by the educators and the goal was to create a pleasant, relaxing and cheerful atmosphere.

The goal of the music listening activity was to create a comfortable environment, introduce children to classical music and the flute, and develop a love for instrumental music. By listening to music, children begin to appreciate its aesthetic value and deepen their sense of joy, that is create a sense of aesthetic joy.